

En sammanfattning av Skogscertifiering Prosilva ABs internrevision 2018 – skogsägare, entreprenörer och paraplyverksamheten.

SKOGSÄGARE

Årets skogsägarenkät skickades ut till 666 skogsägare. Utifrån resultat och analyser från föregående årets revision inriktades enkäten 2018 på frågor kopplat till plankrav, lövträd/lövdominans, avsatt areal, självverksamhet och kännedom om certifieringskrav. Bland de 234 svarande identifierades det avvikelser hos 8 %. Ytterligare 9 % prioriterades för internrevision utifrån en riskbedömning av deras svar. Identifierade avvikelser och orsak till urval för internrevision härrörde främst till enkätsvar på lövträdsfrågorna.

Antal och urval för fältrevisioner av skogsägare baserades på Prosilvas medlemsantal den 1 mars 2018: 2671 utfärdade PEFC-bevis och 871 utfärdade FSC-bevis. FSC-bevisen fördelas på 860 och 11 mellan FSC-SLIMF respektive FSC. Utifrån Prosilvas rutiner och certifieringskrav gav det ett minsta revisionsantal om 71 bevis för PEFC, 18 för FSC-SLIMF samt 4 för FSC.

Årets urval av skogsägare för internrevision bygger på samma kriterier som föregående år. Huvudkriteriet för urval bestod av: skogsägare gruppcertifierade före 2008 och som ännu inte varit föremål för intern eller extern revision. Prosilva gör bedömningen att dessa skogsägare utgör en riskgrupp för att nu gällande standard inte efterlevs.

Identifierade avvikelser och observationer under årets revisioner visar liknande resultat som för 2017. Uppkomna avvikelser bland de reviderade skogsägarna kan till stor del härledas till det huvudsakliga urvalskriteriet för 2017 och 2018 – tidigt certifierade skogsägare som inte haft revisionsbesök sen 2008. Flera av dessa har inte längre kontakt med tidigare ombuds företag och en del har inte heller bedrivit ett aktivt skogsbruk under senare tid. Bägge delarna bidrar till att medlemmen tappar kontakten med sin certifiering och tillhörande åtaganden.

Huvudsakliga avvikelser under årets revisionsbesök:

- Brister i utförande av nödvändiga skogsvårds- och återväxtåtgärder
- Anlitande av ej certifierade entreprenörer
- Kända kultur- och fornlämningar var inte dokumenterade i skogsbruksplanen
- NO/NS/PF-bestånd är inte tillräckligt beskrivna i skogsbruksplanen (bristfälliga gröna kommentarer)
- För liten areal lövdominerade bestånd på frisk/fuktig mark
- Skogsbruksplaner var utgångna (passerat angiven planperiod) , alternativt omfattade inte hela skogsinnehavet
- För liten mängd färsk död ved tillskapad vid skogsbruksåtgärder

Utöver dessa förekom det avvikelser kopplat till planuppdatering/upprättad plan vid markinköp och avsättningar (areal och gröna kommentarer). Dessa är särskilt allvarliga men de är få till antalet. Avvikelserna var förväntade i årets revisionsresultat i och med 2017 års resultat, samtidigt som dessa avvikelser förmodligen utgör en ytterst liten andel generellt inom Prosilvas medlemsgrupp. Till exempel har tidigare revisionsår som varit inriktade mot avsättningar och Prosilvas årsvisa enkätundersökningar (där areal avsatt mark är en obligatorisk fråga) haft lågt utfall gällande detta. Årets revision har lett till hög andel avvikelser vad gäller dokumenterad förekomst av lämningar, större än 2017 (33–36 % 2018 respektive 12–18 % 2017). I många fall har skogsägare (och även virkesköpare) kännedom om lämningarna och det föreligger alltså låg risk för att skador ska uppstå på lämningar. Samtidigt förekommer det att skogsägarna inte tänker på att informera virkesköpare/entreprenörer om kända lämningar. Vissa avvikelser består av lämningar som inte har tillförts till planen efter att de har upptäckts i samband med skogsbruksåtgärder. Den höga andelen avvikelser i årets revision kan också delvis förklaras av urvalsgruppen. Årets revision har nämligen bestått av förhållandevis många gamla planer och vid planläggning längre tillbaka dokumenterades främst bara fornlämningar och inte kulturlämningar.

Generellt beror avvikelser bland skogsägare på kunskapsbrist och korrigeringar genomförs smidigt när skogsägarna har ny information. För att trygga efterlevnaden av certifieringskrav bland skogsägarna är det därför viktigt med en kontinuerlig kontakt med Prosilva. På det sättet kan de ajourhålla sina certifieringskunskaper och stämma av åtaganden som de själva styr över. Utifrån årets revision kommer även åtgärder/kontroller införas under 2019 vad gäller särskilda medlemsutskick, utökade frågor i skogsägarenkäten, urval för internrevisioner samt fortsatt kalibrering mellan revisorer.

ENTREPRENÖRER

Alla entreprenörer har ett åtagande att årligen genomföra en egenkontroll för att stämma av att certifieringskrav enligt PEFC följs. Egenkontrollen skickas ut genom en särskild enkät hos Prosilva. Enkäten skickades ut i december 2017 till samtliga 385 entreprenörer som var anslutna till Prosilva. Sex entreprenörer blev uppsagda i och med ej besvarad egenkontroll. Ytterligare två medlemskap avslutades med anledning av att verksamheten hade upphört.

Bland de varande identifierades det avvikelser eller observationer som krävde hantering hos 19 %. Ytterligare 11 % prioriterades för internrevision utifrån en riskbedömning av deras svar. Av de entreprenörer som krävde uppföljning var avstämning kring försäkringar särskilt förekommande.

Antal och urval för fältrevisioner av skogsägare baserades på Prosilvas medlemsantal den 1 mars 2018: 262 avverkningsentreprenörer, 81 skogsvårdsentreprenörer samt 27 entreprenörer inom planering/planläggning. Ytterligare 3 entreprenörer är registrerade för både skogsvård och planering/planläggning. Utifrån Prosilvas rutiner och certifieringskrav gav det ett minsta revisionsantal om 27 avverkning, 9 skogsvård samt 3 planering/planläggning.

Huvudkriteriet för urval bestod av: entreprenörer som enligt egenkontrollen nyligen bytt maskin eller anställt ny personal. Dessa moment utgör en risk för att det uppstår avsteg från certifieringskrav.

Huvudsakliga avvikelser under årets revisionsbesök:

- Avsaknad av en eller flera obligatoriska försäkringar (olycksfall-, sjukdoms- och/eller pensionsförsäkring)
- Inga ansvars- och befattningsbeskrivningar för anställd personal
- Inga dokumenterade arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal med anställd personal
- Inget dokumenterat systematiskt arbetsmiljöarbete
- Avsaknad av säkerhetsdatablad och/eller kemikalieförteckning
- Avsaknad av kompetensplan
- Kurser inom HLR och ADR har inte förnyats
- Transport av farligt avfall inte anmäld till Länsstyrelsen
- Ingen dokumentation ang. inlämning av farligt avfall (logglista eller annan kvittens)
- Avsaknad av brandsläckare i bilar som transporterar bränsle (alkylatbensindunkar och/eller extra tank)

Avvikelserna bland entreprenörerna beror antingen på att de känner till gällande certifieringskrav men upplever att de inte har möjlighet, eller aktivt väljer, att nedprioritera åtaganden, alternativt att de inte känner till certifieringskravet. Den senare delen går ofta smidigt att korrigeras. Generellt uppfattas krav som rör dokumentation kring personalfrågor svåra av entreprenörerna, många delar hanteras muntligt och skriftlig dokumentation saknas. Försäkringar är ett nytt certifieringskrav och det var väntat med avvikelser i ämnet. Bedömningen är dock att det är en tydlig positiv utveckling, det minskande antalet avvikelser är förmodligen ett resultat av årets uppföljning av enkätsvar.

Utmaningarna inom entreprenörcertifieringen är att dels bistå med hjälpmedel för att entreprenörerna ska kunna följa sin certifiering samtidigt som den skoglilla verksamheten fortlöper effektivt, dels att få entreprenören att engagera sig i alla företagsfrågor och nyttja de hjälpmedel som finns. Det hela kompliceras ytterligare av mångfalden bland entreprenörsföretagen sett till verksamhetsbredd och storlek, samt den stora mängden certifieringskritiska lagar och berörda myndigheter. Utifrån årets revision kommer även åtgärder/kontroller införas under 2019 vad gäller särskilda medlemsutskick, en vidareutveckling av entreprenörsenkäten (egenkontrollen) sett till både innehåll och hantering av enkätsvar, urval för internrevisioner samt fortsatt kalibrering mellan revisorer.

PARAPLYVERKSAMHETEN

För årets internrevision av Prosilvas kansli hade vi en extern konsult, Kjell-Owe Ahlskog på konsultföretaget Alcea AB.

Revisorns bedömde att Prosilva har tydliga och välstrukturerade rutiner både för det interna ledningssystemet och för de krav som ställs på ombud, skogsägare och entreprenörer. Det finns en tydlig ambition att hålla rutiner, instruktioner, avtal etc så enkla och överskådliga som möjligt. Dokumentation och administrativ hantering i våra medlemsregister och arbetsplattformar håller en bra struktur och hålls uppdaterade. Personalen är kunnig i relevanta krav och det finns en tydlig inställning att följa rutiner och att säkerställa att kraven efterlevs i alla delar av verksamheten.

Revision identifierade två avvikelser i samband med internrevisionen, bägge kopplade till krav enligt ISO 14001.

ISO 14001-2015 4.2	Det saknas en översikt/sammanställning av vilka intressenter som är relevanta för företagets miljöarbete och vad dessa intressenter har för förväntningar och krav på företaget.
ISO 14001-2015 10.2	Hanteringen och stängningen av avvikelser från intern- och externrevisionerna av själva miljöledningssystemet är bristfällig.

Revisorns slutsats var att om dessa noterade avvikelser åtgärdas uppfyller Prosilva de formella ISO 14001 kraven på miljöledningssystem och arbetsätt, samt de krav som gäller för paraplyorganisationer för gruppcertifiering av skogsägare enligt PEFC och FSC samt gruppcertifiering av skogsentreprenörer enligt PEFC.